

ČASOPIS PRIEVIDZSKEJ FARNOSTI
BARTOLOMEJ

ROČNÍK XXX.

ČÍSLO 12

DECEMBER 2022

Radostná zvest'

Farská rada - Betlehenské svetlo - Charita - Združenie seniorov
Rozhovor so sestrou Veronikou - Jánova kríza - Matka Angelica

Nedeľa Krista Kráľa, detská svätá omša u piaristov s pátrom Matúšom, 20. novembra 2022

Nech radostná zvesť vstúpi do vášho srdca...

Položili ste si už niekedy otázku: Čo bolo v mojom živote radostnou zvesťou? Spomenul som si na niekoľko takýchto situácií z môjho života.

Jednou z nich bolo otvorenie obálky s výsledkom z prijímacích pohovorov na teológiu: „Priятý!“ V tej chvíli zo mňa opadlo všetko napätie... A ďalšou radostnou zvesťou, na ktorú si rád spomínam, bola chvíľa, keď mi otec biskup Jozef Feranec oznámil, že ma vysväti za kňaza.

Radostná zvesť je teda správa, ktorá prináša do nášho života nové svetlo či nový rozmer. Tou pravou radostnou zvesťou sú však pre mňa slová piesne: *„Radostná zvesť ozýva sa, Spasiteľ je tu! V tejto noci z Božej moci zjavil sa svetlu.“* Je to vrcholná zvesť, ktorá sa stále opakuje a znovu je pred nami. Uskutoční sa už o niekoľko dní. Boh prichádza na túto zem iba kvôli nám. Je to zjavenie jeho lásky voči nám.

Ale uvedomujeme si, čo spôsobuje v našom živote táto zvesť? Odpoveďou pre mňa sú slová refrénu spomenutej piesne: *„V ňom je sloboda, sila, mier, zhoda, čistým okom ho v hlbokom taji uzriete.“* Preto ma vždy počas Vianoc oslovuje známa scéna z filmu *Sám doma*, keď sa starý muž zvíta so svojím synom, jeho manželkou a vnučkou. Kevinovi sa vtedy na tvári zjaví úsmev pravej radosti. Podarilo sa mu totiž opäť rozžiarit' svetlo v očiach tohto skleslého človeka, ktoré mu zhaslo pred mnohými rokmi po vzájomnej hádke so synom, po ktorej ani jeden z nich nemal odvahu prehovoriť. Malý Kevin vtedy vysvetlil zatrpknutému starcovi: „Aj keby som sa akokoľvek hneval na svojho otca, istotne by som s ním hovoril, určite aspoň počas Vianoc. Skúste to aspoň kvôli vnučke, istotne jej chýbate a vaše darčeky tiež. Čo urobíte?“ Starec mu dal iba váhavú odpoveď: „Uvidíme, ako to pôjde.“ A vyšlo to.

Milí čitatelia Bartolomeja! Komu potrebujeme tento rok odpustiť, po dlhej dobe zavolať alebo povedať jednoduché „prepáč“? Uvedomme si, že prežívame radostnú zvesť o Spasiteľovi, ktorý nás aj počas týchto Vianoc pozýva odhodiť našu tvrdohlavosť, hrdosť či urazenosť a urobiť iba jeden krok k odpusteniu a opätovnému zblíženiu sa. Ani len netušíte, koľko radostnej zvesti potom vstúpi do vášho srdca a do srdca vašich blízkych!

Prajem vám aj sebe odvahu prežiť v týchto dňoch radostnú zvesť z Kristovho narodenia, ktorá sa nám stane svetlom, ak do našich rodín vnesieme viac odpustenia, porozumenia, lásky a pokoja.

Jozef Repko, farár

Zo zasadnutia farskej rady

Členovia farskej rady sa zišli na zasadnutí v utorok 8. novembra 2022. Zaoberali sa riešením najnutnejších záležitostí, ale tiež plánovaním akcií pre farnosť na nasledujúci rok.

Ako prvý sa ujal slova riaditeľ charity Milan Petráš. Informoval farskú radu o konaní tradičnej Tesco zbierky v prospech núdzných v termíne od 24. do 27. novembra, na ktorú bolo potrebné zabezpečiť dobrovoľníkov. Pripomenul tiež možnosť využívať ako dar pre núdzných charitné žetóny. Dajú sa kúpiť v sakristii prievidských kostolov za 1 € a v charite je za ne možné dostať teplý obed. Charita sa ako tradične bude snažiť postarať o núdzných aj počas Vianoc.

Vianočné sviatky

Keďže pán farár Jozef Repko je vo farnosti nový, predmetom ďalšieho rokovania bola príprava Vianoc a ujasnenie si toho, čo je v Prievidzi počas týchto sviatkov zvykom a kto to má na starosti. Spomínalo sa zabezpečenie stromčekov a výzdoby, betlehemske svetlo, časy sv. omši, hranie orchestra i prípadné koledovanie (ak by sa na to našli dobrovoľníci). V závere končiacoho roka by sa mala zachovať adorácia vo farskom kostole od 23:30 a následne novoročné požehnanie o 24:00.

Oprava farskej budovy

S opravou farskej budovy sa už v predchádzajúcom období začalo. Členovia farskej rady sa zhodli na tom, že by bolo vhodné stanoviť priority na nasledujúci rok, spoločne ich prekonzultovať a v opravách pokračovať. Najbližším cieľom by bola pravdepodobne oprava strechy.

Oprava hradieb okolo cintorína

Oprava hradieb okolo cintorína bude dlhodobým procesom. Momentálne je už vytvorený geometrický plán hradieb a do konca roka by sa hradby mali zamerať a zapísať na list vlastníctva. Budúci rok

bude hlavnou úlohou zrealizovať pamiatkový výskum. Po ňom už bude možné podať žiadosť o dotáciu z ministerstva.

Opravy kostolov

Napredovať by mala aj oprava Mariánskeho kostola. V minulých rokoch sa tu vykonalo odvodnenie a muselo sa istý čas čakať, teraz je už možné pokračovať. Alarmujúci je najmä stav strechy, kde sú niektoré hrady nahnité - toto by sa malo riešiť ako prvé. Vo farskom kostole sa budú robiť nové elektrické rozvody.

Iné

Budúci rok by sa mali zrealizovať aj voľby do farskej rady, keďže tá terajšia funguje v nezmenenom zložení už od roku 2014. Okrem tradičných akcií ako sú 1. sv. prijímania, birmovka, púť, hody v Necpaloch či oslova sviatku sv. Bartolomeja sa na farskej rade hovorilo i o možnosti návratu procesie z farského do piaristického kostola na sviatok Božieho tela či o akcii Noc kostolov, ktorá už raz v našej farnosti bola a mohla by do chrámov pritiahnúť aj ľudí, ktorí do nich bežne nevkráčia. Problémom sú ešte stále prázdne priestory v budove na Hviezdoslavovej ulici, ktorá patrí farnosti a zatiaľ sa ich nepodarilo prenajať.

Text a foto: Petra Humajová

Prievidzskí skauti prinesú Betlehenské svetlo

Plamienok zapálený v Bazilike Narodenia Pána prinesú prievidzskí skauti na Hornú Nitru aj tento rok. Na Štedrý deň ho budú jednu hodinu rozdávať na 10 tradičných stanovištiach v Prievidzi a Bojniciach a po večerných vigílnych svätých omšiach.

Prievidzskí skauti zanesú Betlehenské svetlo do zariadení pre seniorov v Prievidzi a v Handlovej, slávnostne ho odovzdajú tiež primátorom miest. Plamienok sa rozšíri v regióne aj v ostatných mestách a obciach, kde bude dostupný najmä v kostoloch podľa miestnych tradícií.

Na Štedrý deň 24. decembra 2022 od 13:00 do 14:00 budú skautky a skauti rozdávať Betlehenské svetlo záujemcom v Prievidzi a Bojniciach na týchto desiatich miestach:

- Dlhá ulica (pri potravinách Koruna)
- Námestie slobody (pri Trojičnom stĺpe)
- Žabník (pri potravinách na Ulici stavbárov)
- Necpaly (pri potravinách Jednota na Veľkonecpalskej ulici)
- Sever (pri potravinách Jednota na Ulici K. Novackého)
- Sídlisko Píly (pri hoteli Magura na Námestí J. C. Hronského)
- Zapotôčky (pri potravinách Jednota na Ulici L. Ondrejova)
- Bojnice (pri lekárni Notre Dame)
- Bojnice (pred Kostolom sv. Martina)
- Bojnice (v časti Dubnica)

Okrem toho Betlehenské svetlo skauti rozdájú na Štedrý deň aj po skončení vigílnych svätých omší so začiatkom o 16:00 pri týchto kostoloch:

- Kostol sv. Bartolomeja v Prievidzi (farský)
- Kostol Najsvätejšej Trojice (piaristický)
- Kostol sv. Terézie z Lisieux (Zapotôčky)
- Kostol sv. Martina (Bojnice)

Betlehenské svetlo bude horieť od 22. do 24. decembra 2022 nepretržite aj na Námestí piaristov pri soche Panny Márie Immaculaty (pred piaristickým kostolom) v označenom kahanci.

Text: Alojz Vlčko

Foto: Alžbeta Raabová

Zbierka pre Charitu - domu sv. Vincenta

Od pondelka 19. decembra do piatka 23. decembra 2022 v čase od 9:00 do 12:00 bude Charita - dom sv. Vincenta zbierať **ovocie, vianočné pečivo a trvanlivé potraviny** pre núdznych. Vaše dary budeme prijímať v budove charity na Košovskej ceste 19 (oproti firme Skanska - bývalým Banským stavbám). Následne budú prijaté dary rozdane núdzným počas vianočných sviatkov.

Alojz Vlčko

Pozvánky na podujatia

Vianoce v Prievidzi budú bohaté na kultúrny i duchovný program. Pripravili sme pozvánky na niektoré zaujímavé podujatia.

DECEMBER

23

Skauti na Námestí slobody

Prievidzskí skauti pozývajú v piatok 23. decembra 2022 o 12:30 na Vianočné trhy na Námestí slobody v Prievidzi, kde vystúpia so svojím adventno-vianočným programom pri príležitosti prinesenia Betlehemského svetla.

DECEMBER

25

Slávnostná vianočná svätá omša s orchestrom

V piaristickom kostole sa na slávnosť Narodenia Pána, v nedeľu 25. decembra 2022 o 9:30, koná tradičná slávnostná svätá omša, na ktorej bude účinkovať Školský orchester Základnej umeleckej školy Ladislava Stančeka Prievidza spolu s Miešaným speváckym zborom Rozkvet.

DECEMBER

26

Gréckokatolícka farnosť pozýva

Gréckokatolícka farnosť v Prievidzi všetkých srdečne pozýva na slávenie sv. liturgie a následne krátke pásmo východných kolied k sviatku Narodenia Ježiša Krista. Bude sa konať v pondelok 26. decembra 2022 o 11:00 v piaristickom Kostole Najsvätejšej Trojice v Prievidzi.

JANUÁR

6

Svätá omša za mesto Prievidza

Tradičiou je aj slávenie svätej omše obetovanej za mesto Prievidza a jeho predstaviteľov na sviatok Zjavenia Pána. Tento rok na nej v piatok 6. januára 2023 o 9:00 vo farskom Kostole sv. Bartolomeja bude účinkovať Školský orchester Základnej umeleckej školy Ladislava Stančeka Prievidza s Miešaným speváckym zborom Rozkvet.

Alojz Vlčko

Potravinová zbierka pre charitu, 24. - 27. decembra 2022, Hypermarket Tesco v Prievidzi

Zo zápisov farskej kroniky - IX. časť

- **6. decembra 1924** boli na prievidskú železničnú stanicu privezené nové zvony pre farský kostol vyrobené firmou Richard Herold v Chomutove. Nasledujúci deň boli vyzdobené živými kvetmi a odvezené ku kostolu. Slávnostný sprievod tvorilo veľké množstvo ľudí, hudobníci, družice oblečené v bielych šatách a tri vozy so zvonmi. Každý voz bol ťahaný tromi pármami ovenčených volov, ktorých rohy boli pozlátené. 8. decembra boli zvony posvätené. Nasledovala slávnostná svätá omša, ktorej sa zúčastnili miestne spolky: Jednota Orla, Spolok priemyselnej mládeže, Jednota katolíckych žien. Po bohoslužbe boli zvony za strelby z mažiarov vytiahnuté na vežu kostola. Na zvone Svätý Anton s váhou 484 kg je nápis: „Sv. Antone, otče chudobných oroduj za nás!“, na zvone Sv. Cyrill a Method (935 kg): „Sv. Cyrille a Methode, prosťte matku Máriu, by chránila našu vlasť, slovenskú krajinu!“ a na zvone Sv. Bartolomej (1860 kg): „Sv. Bartolomeju, patrónu farnosti, primlúvaj sa za nás!“ Celkové náklady na ich kúpu predstavovali 99 685 korún a 11 halierov.
- **13. - 21. decembra 1936** boli pátrami redemptoristami z Kostolnej usporiadané misie. Počas nich bol nesený kríž osvetlený 150 žiarovkami. K svätej spovedi pristúpilo vyše 4 000 osôb a Eucharistiou prijalo asi 10 000 veriacich.
- **25. decembra 1938** bol posvätený Katolícky kultúrny dom.
- **20. decembra 1959** bola dokončená maľovka interiéru vo farskom kostole.
- **8. decembra 1969** usporiadal farský úrad prednášku pre manželov a snúbencov na tému „Manželstvo vo svetle kresťanskej morálky“. K zúčastneným prehovoril mladý lekár, ktorý objasnil povinnosti kresťanských manželov z hľadiska encykliky Humanae Vitae.

Farský kostol sv. Bartolomeja zo 14. storočia. V pozadí kríž stojaci pred budovou bývalého špitála, dnes umiestnený blízko vchodu do sakristie farského kostola.

- **1. decembra 1973** ONV v Prievidzi odňal Jozefovi Lacovi, správcovi kostola piaristov, štátny súhlas pre vyučovanie náboženstva na školách a žiadal jeho preloženie. Namiesto neho bol ustanovený redemptorista Jozef Bednárík.
- **29. decembra 1981** si Pán do večnosti povolal pána kanonika Mikuláša Mišíka, ktorý roky odpočinku prežíval v rodnej Prievidzi.
- **28. decembra 1998** na Deň neviniatok bol vo farskom kostole posvätený biskupom Rudolfom Balážom mramorový oltár.
- **24. decembra 2001** bola usporiadaná Štedrá večera pre bezdomovcov a sociálne najslabších obyvateľov mesta vo Farskom pastoračnom centre.

Pripravil: Pavol Schmidt

Združenie kresťanských seniorov zapustilo korene aj v Prievidzi

Združenie kresťanských seniorov Slovenska je občianske združenie orientované na zvýšenie kvality života seniorov a ich zaradenia do spoločnosti. Jeho cieľom je rozvoj duchovného a hmotného dobra staršej generácie, rozvíjanie občianskeho, národného a kresťanského povedomia členov a sympatizantov a podporovanie medzigeneračnej spolupráce, solidarity a života vo viacgeneračných rodinách.

Združenie organizuje podujatia, ktoré prispievajú k jednote, k povzbudeniu ľudí a k priateľskému spolužitiu generácií. Združuje asi 4 500 seniorov v 70 kluboch - miestach neformálneho stretávania seniorov, ktorým sú blízke kresťanské hodnoty, v miesta vzdelávania a spolupráce. Ich náplňou sú prednášky, školenia, kultúrne podujatia, edičná činnosť, púte, tematické zájazdy, turistické a športové podujatia a medzinárodné styky.

Členské organizácie

Združenie je členom *Európskej únie seniorov*. Chce spájať seniorov na miestnej, regionálnej a celoslovenskej úrovni kvôli aktívnemu zapojeniu do spoločenského života, vyjadrovaniu sa k spoločenským problémom a k ich riešeniu. Chce, aby seniori napriek problémom žili tvorivo, radostne a plnohodnotne.

Je zastúpené aj v *Rade vlády pre práva seniorov a prispôsobovanie verejných politík procesu starnutia populácie*. Je tiež členskou organizáciou *Fóra kresťanských inštitúcií*, aktívne sa podieľa na jeho činnosti.

Klub v Prievidzi

Klub z Prievidze sa stretáva v pastoračnom centre na Zapotôčkoch každé dva týždne v utorok o 15:00 hod. Naše klubové stretnutia sa začínajú modlitbou a zamyslením. Ku Dňu matiek nám prišla zablahoželať hudobná skupina JASS, o svojej činnosti nám prišli porozprávať sestry z 1. oddielu skautiek Poniklec 14. zboru skautov a skautiek Prievidza Fiša a Svetlanka, zavítal medzi nás otec siedmich detí, naša členka nám porozprávala o zdravom živote seniorov, o homeopatii a jej

nebezpečenstvách, mali sme aj degustáciu jabĺk, poznávanie listov ovocných drevín. Nechýbajú ani piesne, hry či ručné práce, ktoré obohatia naše stretnutia, ktoré ukončíme prosbami a modlitbou.

Absolvované aktivity

Medzi prvé spoločné aktivity patrila návšteva kalvárie v Nitrianskom Pravne - Solke spolu s oldskautami. Začali sme grécko-katolíckou liturgiou, ktorú slúžil o. Jozef Durkot v kaplnke Pánovej večere. Potom nasledovala samotná krížová cesta.

Zúčastnili sme sa tiež regionálnej púte ZKS na Skalke nad Váhom. Hlavným celebrantom slávnostnej sv. omše bol Mons. Peter Beňo.

Program celoslovenskej púte kresťanských seniorov v bazilike patrónky Slovenska, Sedembolestnej Panny Márie v Šaštíne, sa začal modlitbou sv. ruženca, nasledovala sv. omša s celebrantom Mons. Jozefom Halľkom. Zazneli tu i slová, že povedať Ježiš, Mária nie je hriech, keď ich povieme vo chvíli utrpenia, nešťastia, bolesti. Vtedy je to veľké vyznanie viery v ich pomoc. Po obede sme mali krížovú cestu, pri ktorej sme rozjímali pri jednotlivých zastaveniach o našej ceste, o výchove detí, o odovzdaní našej viery vnúcatám, o vzťahoch medzi ľuďmi.

Putovali sme i do Rajeckej Lesnej a Skalného sanktuária Božieho milosrdenstva na hore Butkov, ktorú organizoval pán farár Štefan Čunderlík. Hlavným úmyslom boli volby a účasť i angažovanosť kresťana, ktorý je aj občanom, na nich. Modlili sme sa Krížovú cestu Božieho milosrdenstva na hore Butkov so sestrou Faustínou.

Počas sv. omše nás kňaz povzbudil k modlitbe, k odvahe bojovať za pravdu a spravodlivosť, ale aj k milosrdenstvu. Nechýbala ani účasť na športovom dni.

Posledným výletom bola návšteva Nitry, kde sme si pozreli Misijné múzeum a pomodlili sme sa krížovú cestu. Nech Pán dá, aby sa aj ďalšie stretnutia nášho klubu konali s úmyslom rozdávať pokoj a lásku.

Text: Mária Šimková
Foto: archív združenia

1. Návšteva pútnického miesta Butkov
2. Krížová cesta v Solke
3. Degustácia jablák

Vstaň a choď!

„Evanjelizovať je povolanie a veľká útecha Cirkvi. Aby si evanjelizoval, vstaň a choď. Pán nehovorí: ‚Zostaň sedieť pokojne v tvojom dome.‘ Nie! Aby bola Cirkev vždy verná Pánovi, musí stáť na nohách a kráčať. Vstaň a choď. Cirkev, ktorá nevstane, ktorá nekráča, ochorie.“

Vo svojom príhovore v nedeľu Krista Kráľa pápež František zopakoval slová, ktoré povedal už pri návšteve Slovenska. Vstaň a choď! Roznášaj radostnú zvesť do celého sveta, chudobným, hladným, chorým, opusteným, trpiacim...

Dom sv. Jozefa

Občianske združenie Dobrota pre Afriku roznáša už desaťročia radosť núdnym v najchudobnejšom kontinente sveta - v Afrike. Najnovším projektom občianskeho združenia je „Dom sv. Jozefa“, ktorý sa rozbieha po tohtoročných rozsiahlych záplavách v Stredoafrickej republike. Spolupracuje s indickými rehoľnými sestrami Dcéry Panny Márie Nepoškvrnenej, ktoré tu založili novú misiu.

Po záplavách museli tisíce ľudí opustiť svoje domovy. Ich biedne hlinené domčeky zničili mohutné dažde a ľudia tak okrem skromného majetku stratili aj strechu nad hlavou. Mnoho ľudí bolo zranených, najmä po zavalení padajúcimi domčekmi. Ľudia na úteku pred záplavami našli dočasný prístrešok v školách a v kostoloch.

Stavba domčekov

V Stredoafrickej republike má naša farnosť adoptované deti. Povodne zasiahli aj rodiny týchto našich detí. Preto im chceme pomôcť a prispieť na stavbu nových

jednoduchých domčekov. Jeden „domček“ stojí približne 1 500 €.

Je to veľa, málo? Keď sa zapoja viacerí, nemusí to byť veľa. Pomôžeme týmto biednym rodinám, aby sa mohli znovu tešiť a radovať? Prinesieme spoločne radostnú zvesť do Stredoafrickej republiky?

Ak sa chcete pridať, akýkoľvek finančný príspevok môžete poslať na číslo účtu SK47 1100 0000 0029 2290 8903 (názov účtu: Dobrota pre Afriku). Do správy pre prijímateľa je potrebné uviesť: Povodne, alebo Dom sv. Jozefa.

Svoj milodar môžete nechať aj v obálke v sakristii alebo ho vložiť do misijnej pokladničky pri soche svätej Terezky vo farskom kostole. Všetky milodary vyzbierané do konca decembra zašleme na výstavbu nových domčekov.

Adopcia detí v Afrike - 15 € mesačne (180 € ročne) zahŕňa školné, obed, školské pomôcky, uniformu a topánky pre jedno dieťa. Cez OZ Dobrota pre Afriku podporujeme 6 detí.

Blížšie informácie o projektoch môžete získať u koordinátorky Márie Galikovej, tel. 0903 227 594, www.dobrotapreafriku.sk.

Elena Cagaňová,
členka Klubu priateľov misií
Foto: OZ Dobrota pre Afriku

Nech sa Pán Boh rozpomenie vo svojom kráľovstve...

Na úvod si predstavte, že žijete v rímskom cisárstve a nejaký váš známy má prístup priamo k cisárovi - k najdôležitejšiemu a najmocnejšiemu mužovi celého sveta. A má moc priniesť mu dar od vás a spomenúť vaše meno pred ním. Veľká pocta a každý dúfa, že jeho meno zaznie pri cisárovom tróne ...

Kňaz pripravuje svätyňu na prenesenie darov

Kňaz po vykonaní tichej modlitby, v ktorej prosí Boha o milosť za seba samého, vezme kadidlo a okiadza všetko podľa poriadku (oltár, dary, ikony, ľud). Potom sa vracia k oltáru a v tichosti sa trikrát pomodlí tú istú modlitbu, ktorú ešte stále spievajú ľudia: „*My cherubínov tajomne predstavujeme ...*“, ale na rozdiel od ľudu hneď aj pridáva: „*Ved' máme prijať Kráľa všetkých, ktorého anjelské zbory neviditeľne nesú v sláve. Aleluja. Aleluja. Aleluja.*“ Ľud túto poslednú časť piesne spieva až po samotnom vchode.

Prenášanie darov

Kňaz, hovoriac potichu slová „*zdvíhajte svoje ruky k svätyni a zvelebujte Pána*“, ide k žertveniku, t.j. bočnému prestolu/oltáru, na ktorom sú prikryté pripravené dary - chlieb a víno. Vezme ich aj s prikryvkami a vychádza cez bočné dvere a oblúkom sa postaví pred otvorené kráľovské dvere, pričom nahlas volá: „*Nech sa Pán Boh rozpomenie vo svojom kráľovstve ...*“ Tu sa vrátíme k úvodnému obrazu rímskeho cisára.

Kňaz je ten váš známy a nesie dary cirkvi - vaše dary

Tak ten váš známy, to je kňaz, cisársky palác je svätyňa, vládca celého sveta je Kristus. A nie len vy, ale všetci chcú, aby sa ich meno spomenulo v paláci, a tak kričia na kňaza: „*Nezabudni spomenúť aj moje meno pred vládcom!*“ A preto sa vytvorila formulka, ktorá hierarchicky spomína všetkých, ktorých má daný

kňaz spomenúť pri prenášaní. Kňaz teda pri prenášaní darov do svätyne (paláca) volá: „*Nech sa Pán Boh rozpomenie vo svojom kráľovstve na nášho svätého otca, veľkňaza všeobecnej cirkvi [meno] rímskeho pápeža, na nášho najosvietenejšieho otca arcibiskupa a metropolitu [meno], na nášho bohumilého otca biskupa [meno], (v kláštoroch sa pridávajú mená predstavených), na všetkých kňazov, diakonov, rehoľníkov, na tých, čo spravujú a ochraňujú našu krajinu, na šľachtných a nezabudnuteľných zakladateľov a dobrodincoov tohto svätého chrámu, i na všetkých vás, pravoverní veriaci. Teraz i vždycky, i na veky vekov.*“

Pri spomínaní „*zakladateľov a dobrodincoov*“ sa kňaz obracia s darmi smerom k ľudu, aby ich pohľadom zahrnul do tohto zoznamu. A ľud to potvrdí zvolaním „*Amen*“ a pokračuje spevom „*ved' máme prijať Kráľa všetkých ...*“. Kňaz po zvolaní ľudu „*Amen*“ vstupuje s darmi do cisárskeho paláca - do svätyne - a kladie ich na oltár.

Jozef Durkot, gréckokatolícky kňaz

Novinky z piaristickej školy

Duchovná obnova

Prvou zastávkou duchovnej obnovy, ktorej sa 26. októbra zúčastnilo 77 ľudí (zväčša vo veku druhákov zo strednej školy), bol Kláštor pod Znievom. Ľudia bez domova tu dostávajú druhú šancu na život. V kláštore je ich ubytovaných okolo 200. Učia sa tu novým veciam a postupne sa stavajú na vlastné nohy. Druhá zastávka viedla do centra Žiliny, kde druháci v tímoch podnikli teambuildingové aktivity v podobe rôznych úloh. Fotili sa s cudzími ľuďmi, rozprávali sa s nimi alebo objavovali zaujímavé budovy a sochy v Žiline. Po krátkej pauze a rozchode sa spoločne presunuli na zimný štadión, kde sa začalo podujatie Godzone Tour 2022. Bol to zážitok na celý život.

Štyria mušketerieri

Začiatkom jedenásteho mesiaca v roku na Piaristickej spojenej škole Františka Hanáka vyvrcholil hviezdami nabitý florbalový turnaj. Hráči ešte v priebehu októbra odohrali základnú časť. Do vyradovacej časti v kategórii Starších postúpili štyri tímy: Septima, 3.G, Sexta a 3.F. Oba zápasy finále boli napínavé až do poslednej stotiny zápasoch, a tak do finále postúpili víťazi skupiny A - Septima, a víťazi skupiny B - 3.G.

Nanešťastie pre Septimu, turnaj vyhrala 3.G, ktorej tím bol zložený iba zo 4 hráčov (vrátane brankára) v zložení Michal Híreš, Michal Kudry, Damián Rendla a Timotej Kováč, v pomere 7:4. Bronzovú medailu si z turnaja odniesli sextáni.

Krajské kolo v aerobiku

V stredu 16. novembra sa študentky Piaristickej spojenej školy Františka Hanáka zúčastnili krajského kola v aerobiku v Trenčíne. Prievidzskú školu reprezentovali: Sophia Lalahová, Petra Hajdúchová, Sára Cagaňová, Karolína Kulichová

Vyvrcholením duchovnej obnovy bola Godzone Tour 2022

Florbalový turnaj vyhrali študenti 3.G

Naše študentky na krajskom kole aerobiku

a Vanesa Buchancová, ktorá skončila medzi desiatimi najlepšimi a postúpila do celoštátneho kola.

Odev minulosti

Rokmi sa odev menil a mení. O tom sa mohli presvedčiť aj najstarší študenti školy. V piatok 18. novembra žiaci triedy septímy, 3.G, oktávy a 4.G navštívili Hornonitrianske múzeum, kde sa konala výstava tradičného odevu a krojov z Hornej Nitry od konca 18. storočia po koniec historicky najväčšieho celosvetového masakru, druhej svetovej vojny.

Úspech deviatačky

Okresné kolo Olympiády zo slovenského jazyka a literatúry sa konalo 10. novembra 2022 v CVČ v Prievidzi. Základnú školu na ňom mimoriadne úspešne reprezentovala Tímea Fuleková, žiačka 9.A triedy. V konkurencii 23 súťažiacich obsadila 1. miesto. V teste zameranom na čítanie s porozumením a aplikáciu jazykových a literárnych vedomostí získala spomedzi súťažiacich najväčší počet bodov (23 bodov z 25), vynikajúco zvládla aj slohové úlohy (transformáciu textu a prednes rečníckeho prejavu).

Patrocínium s Danielom Hevierom

V piatok 25. novembra slávila piaristická škola patrocínium - pripomínala si osobnosť sv. Jozefa Kalazanského, zakladateľa rehole piaristov. Súčasťou osláv boli nielen triednické hodiny či školské sv. omše (jedna pre gymnázium a strednú odbornú školu, jedna pre základnú školu), ale tiež beseda so spisovateľom Danielom Hevierom. Dopoludnia sa s ním mali možnosť stretnúť žiaci a popoludní učitelia školy. Páter Matúš v závere sv. omše pre základnú školu tiež slávnostne posvätil zreštaurovanú sochu sv. Jozefa Kalazanského, ktorá sa nachádza vo vstupnej časti budovy.

Pripravil: Mário Orság, foto: archív školy

Žiaci septímy, 3.G a 4.G na výstave Odev minulosti

Beseda so spisovateľom Danielom Hevierom

Páter Matúš posvätil sochu sv. Jozefa Kalazanského

Charita - dom sv. Vincenta sa zapája do GivingTuesday

#GivingTuesday je v anglickom jazyku výraz pre „darovací utorok“. Je to sviatok štedrosti, dávania a dobrovoľníctva. Po celom svete sa v tento deň oslavujú dobré skutky a šíri dobro. Každoročne sa koná v utorok po Black Friday ako reakcia na nákupný ošial, ktorý je pre toto obdobie typický. Tento rok pripadá sviatok štedrosti na 29. november.

Cieľom Charity - domu sv. Vincenta je počas Giving Tuesday a ďalších dní:

- 1. Nájst' pravidelných dobrovoľníkov na soboty.** Sobotná služba zahŕňa varenie a výdaj jedla priamo v budove charity, je to cca 5 hodín za štvrt'rok. Pravidelná služba znamená, že dobrovoľník je v rozvrhu celoročných dobrovoľníckych služieb.
- 2. Nájst' nepravidelných dobrovoľníkov.** Služba nepravidelných dobrovoľníkov zahŕňa zastupovanie na soboty, varenie a výdaj stravy v nedeľu, príležitostné aktivity charity, napr. zbierka potravín v TESCO 2 - 4 hodiny za rok a pod.
- 3. Nájst' koordinátora dobrovoľníkov.** Koordinátor je zodpovedný za organizáciu pravidelných i nepravidelných dobrovoľníkov, manažment dobrovoľníckych služieb počas sobôt a nedeľ, organizovanie stretnutí dobrovoľníkov a informovanie všetkých dobrovoľníkov.
- 4. Získať finančné prostriedky na realizáciu ďalších zámerov charity.** Ide hlavne o reorganizáciu vnútorných priestorov, ktoré charita plánuje postupne realizovať.

Pozývame čitateľov k pripojeniu sa k dobrovoľníkom Charity - dom sv. Vincenta, ale i k propagácii zámerov charity.

„Ani jeden z nás si nemôže byť istý tým, že na ďalší deň bude mať strechu nad hlavou. Oni (bezdomovci) majú dobré srdiečka, ale nevedia ich využiť vo svoj prospech.“

Isabella (ako dobrovoľník pomáha 7 rokov)

„Sú to často ľudia ubolení, biedni. Čo ma najviac fascinuje, je to, že si navzájom pomáhajú. Rozhodne im ľudskosť a vďačnosť nechýbajú.“

Daniela (ako dobrovoľník pomáha 8 rokov)

„Zistila som, že niekedy stačí veľmi málo - môj čas, chutná polievka, úsmev a niekomu sa zmení k lepšiemu celý deň!“

Dobrovoľníčka Anežka

Milan Petráš - riaditeľ
(Tel. kontakt: 0905 951 854;
mail: charitapd@gmail.com)

Zdroj: www.givingtuesday.sk

CHARITA - DOM
SV. VINCENTA

2022

PRIEVIDZA

[HTTP://WWW.FARAPD.SK/CHARITA/](http://www.farapd.sk/charita/)

#Giving
Tuesday

HĽADÁME
DOBROVOĽNÍKOV

Vianočné obdobie 2022/23 v Prievidzi

Rozpis svätých omší a ostatného programu

Kostol	Farský Kostol sv. Bartolomeja (Prievidza - mesto)	Kostol Nanebovzatia Panny Márie (mariánsky na cintoríne)	Kostol Najsvätejšej Trojice (kláštor piaristov)	Farský Kostol sv. Terézie z Lisieux (Zapotôčky)
SOBOTA 24. 12. 2021 Štedrý deň Vigília slávnosti Narodenia Pána	6:30 16:00 22:00	15:00 gréckokatolícka svätá liturgia s večierňou 24:00 polnočná	7:30 16:00 24:00 polnočná	16:00 22:00 24:00
NEDEĽA 25. 12. 2021 Narodenie Pána, slávnosť (prikázaný sviatok)	7:30 9:00 10:30 18:00	9:00 10:30 gréckokatolícka svätá liturgia, myrovanie	7:00 9:30 11:00	8:00 10:00 19:00
PONDELOK 26. 12. 2021 Svätého Štefana, prvého mučeníka (sviatok)	7:30 9:00 10:30 18:00	9:00	9:30 11:00 gréckokatolícka svätá liturgia	8:00 10:00 19:00
SOBOTA 31. 12. 2021 Svätého Silvestra I., pápeža Starý rok	6:30 16:00 s pobožnosťou 23:30 - 24:00 kostol otvorený k tichej poklone a na požehnanie	15:00 gréckokatolícka svätá liturgia s večierňou k sviatku Obrezania Pána	7:30 16:00 s pobožnosťou	16:00 s pobožnosťou 23:30-24:00 kostol otvorený k tichej poklone
NEDEĽA 1. 1. 2022 Nový rok Panny Márie Bohorodičky (prikázaný sviatok)	7:30 9:00 10:30 18:00	9:00 10:30 gréckokatolícka svätá liturgia, myrovanie	7:00 9:30 11:00	8:00 10:00 19:00
PIATOK 6. 1. 2022 Zjavenie Pána (prikázaný sviatok)	7:30 9:00 10:30 18:00	9:00 10:30 gréckokatolícka svätá liturgia, Veľké svätenie vody, myrovanie	7:00 9:30 11:00	8:00 10:00 19:00

Spovedanie k Vianociam

Pristúpiť k sviatosti zmierenia pred Vianocami bude v Prievidzi možné počas spoločnej svätej spovede na 4. adventnú nedeľu 18. 12. 2022 od 14:00 do 18:00 s prestávkou o 16:00 - 16:30. Kňazi budú spovedať v troch prievidzských kostoloch súčasne (farský Kostol sv. Bartolomeja; Kostol Najsvätejšej Trojice - piaristický; farský Kostol Sv. Terézie z Lisieux - Zapotôčky tu až od 14:30).

Vo farskom Kostole sv. Bartolomeja v Prievidzi bude spovedná služba zabezpečená aj počas celého týždňa od pondelka 19. 12. do piatka 23. 12. 2022 od 10:00 do 17:00.

Upozornenie: V dňoch 27. 12. - 30. 12. 2022 ako aj 2. 1. - 5. 1. 2023 nebudú v piaristickom kostole sv. omše o 6:30. .

Nechajme sa preniknúť túžbou po láske

Pre niektorých známa z jej pôsobenia v Prievidzi v minulosti, pre iných nová tvár. Sestra Mária Veronika Komadová, FDC, občianskym menom Miroslava, posilnila miestnu komunitu rehoľných sestier len prednedávnom.

Za krátky čas si sestra Veronika dokázala získať srdcia dospelých, ale aj srdiečka detí, ktorých stretáva denne v škole ako učiteľka katolíckeho náboženstva či ako aktívna „oživovateľka“ speváckeho detského zboru, s ktorým obohacujú nedeľné sväté omše v piaristickom kostole. O minulosti, prítomnosti, úsmevе či detskej radosťi, aj o nich je nasledujúci rozhovor s ňou.

▪ **Porozprávaj nám, sestra Veronika, niečo o svojom detstve, rodine, mieste, z ktorého pochádzaš.**

Narodila som sa v Bánovciach nad Bebravou, kde som žila 15 rokov na sídlisku. Potom sme sa celá rodina presťahovali do dedinky za riekou Váh blízko Ilavy. Som najstaršia zo 6 detí a teraz mám 15 malých synovcov a neterí. Veľká milujúca rodina je pre mňa od môjho detstva veľkou radosťou a jedným z najkrajších Božích darov.

▪ **Na akých školách si študovala?**

Najťažšie bolo gymnázium. Potom som si mohla vybrať školy, kam ma ťahalo srdce. V Ružomberku na terajšej Katolíckej univerzite som vyštudovala učiteľstvo pre I. stupeň ZŠ a učiteľstvo náboženstva pre celú ZŠ a SŠ. V Trnave na Pedagogickej a sociálnej akadémii som vyštudovala učiteľstvo pre MŠ a vychovávateľstvo v družine.

▪ **Spomínaš si na obdobie, keď si pocítila svoje povolanie? Môžeš nám o tomto „momente“ povedať viac?**

Najskôr som sa chcela veľmi vydávať a mať veľa detí. Zverila som Panne Márii seba aj môjho budúceho manžela. Pred ukončením vysokej školy mi jedna rehoľná sestra povedala, že zo mňa trčí rehoľné povolanie ako slama z topánok.

Dva a pol roka som sa intenzívne pýtala Boha, čo má pre mňa už od začiatku vo svojom Srdci ako dar. Raz mi prišlo pozvanie na duchovnú obnovu. Na nej

Sr. Veronika pred obrazom Matky Obdivuhodnej

ma kňaz počas svätej spovede vyhrešil, že robím hriechy nenapraviteľného dečka. S bolesťou som šla pred bohostánok a vnímala som v duši Máriinu prítomnosť. Povedala som jej, že už sa nemusí trápiť so mnou a mojím manželom, že si už netrúfam na žiadne povolanie, iba na celoživotné pokánie.

Mária ma chytila za ruku a viedla ma úplne dopredu k Bohu. V tom momente som svojou dušou zrazu nazerala do chvíle,

keď Mária hovorí Bohu „áno“. Nesmierne som zatúžila povedať takto Bohu „áno“ na čokoľvek. Uvedomila som si však, že toho nie som schopná. Obrátila som sa teda na Máriu, aby ho povedala ona spolu so mnou, lebo ona je úplnou zárukou a oporou v mojom živote. A tak sa stalo. V tom okamihu mi bolo vliate poznanie, že Boh ma nosí vo svojom Srdci s túžbou, aby som mu patrila ako reholná sestra. A naplnil ma pokoj a istota o Božom „podpierajúcom ramene“.

▪ **V minulosti si už v našom meste pôsobila. Kedy to bolo?**

Do Prievidze som prišla po prvých sľuboch v auguste 2009 a zostala som tu dva roky. V komunite nás vtedy bolo osem sestier.

▪ **Od septembra pôsobiš po rokoch opäť aj v Piaristickej spojenej škole Františka Hanáka. Prichádzala si do pre teba známeho prostredia. Vnímaš tu v porovnaní s minulosťou nejaké zmeny?**

Cítim sa byť prijatá tak, akoby som tu už pôsobila dlhé roky a len na krátko som sa vzdialila. Teším sa mnohým známym tváram. Pre mňa je to po prvý raz, čo som sa vrátila do svojho pracovného kolektívu. Pamätáme si na seba ako „za mladí“, je to úsmevné.

Noví kolegovia sú veľmi komunikatívni, takže mám aj nových dobrých známych. Tí, ktorí už odišli do dôchodku, sa za mňa stále modlili. Sú to vzácní ľudia a som im vďačná, že sú mi stále na pomoci.

▪ **Keďže sme v súčasnosti kolegovia, pozorujem ťa priamo v triede pri práci s deťmi, ale aj v rozhovoroch s vyučujúcimi či zamestnancami školy. Patríš medzi ľudí, ktorí sa usmievaajú aj vtedy, keď sa fyzicky neusmievaajú. Čo všetko spôsobuje tú radosť, ktorá z teba vyžaruje?**

Tu v Prievidzi si ma pamätáte ako usmievanú sestričku. Avšak pred rokom mi

nebolo do úsmevu a pred piatimi rokmi mi jedna dobrá žena povedala, že som veľmi nešťastná osoba. Teraz si uvedomujem, že som si prešla rokmi, ktoré som potrebovala prežiť ako ryba na suchu, aby som vedela, že čokoľvek dobré som mala, teda aj radosť, nie je z mojej prirodzenosti, ani zo všemožného úsilia, ale všetko je nezaslúženým Božím darom.

V mojom živote mali miesto chvíle, keď som prestala rozumieť svojmu životu, Bohu, tomuto svetu, všetko sa mi pred očami rúcalo, nič mi nedávalo zmysel. Napokon som prestala veriť, že existujú základné hodnoty, pre ktoré som dovtedy žila - pravá láska, dôvera, prijatie, dôstojné milosrdenstvo bez podmienok. Už som v to neverila, a tak ako neveriaci Tomáš som to potrebovala zažiť na vlastnej koži. Najskôr z Božej strany a po čase aj z tej ľudskej. Boh mi pomohol.

V roku 2018 som mala nehodu, veľa ľudí sa za mňa modlilo. Vtedy mi vymodlili záchranu celého môjho života: pozemského, ale hlavne toho večného. Preto chcem všetkým poďakovať a tiež poprosiť tých, ktorí poznajú ľudí v utrpení, aby ich neposudzovali svojimi „očami“, ale aby sa za nich modlili. Proste svätých v nebi a anjelov strážnych, nech vám a nešťastným ľuďom pomôžu vidieť tak, ako to vidí Boh. Nech máte vďačné srdce a vieru v to, že čo sa odohráva, to má dôležité miesto v ľudskom živote.

Neprestaňte túžiť po láske ani za cenu bolestného strádania. Verte, že láska rastie, aj keď nie je viditeľná a citeľná. Dôležité je jedine to, že Boh vidí aj tú najskrytejšiu túžbu po láske. On sa už postará! A hovorí, že nie sú šťastnejší tí, čo sa usmievaajú, ale „blahoslavení sú tí, ktorí nevideli, nezažili, ktorí plačú, hladujú ... a napriek tomu uverili, že láska nezomrela, ale žije“! Toto je mojou radosťou: Láska zvíťazila!

▪ Prežívame adventné obdobie a mnohí pociťujeme radosť z blížiacich sa sviatkov. S touto radosťou sa mne osobne spájajú deti, ich nedočkávané očakávanie Ježiškovej návštevy. Čím sú pre teba deti?

Najvernejším obrazom Boha tu na svete sú pre mňa deti, trpiaci a otcovia. Ja sama nazývam Ježiša Drobčekom. Čo sa týka detí, som im vďačná, že môžem prežívať Vianoce po celý rok. Napríklad mi dávajú nadmieru lásky bez počítania; nečakajú, že im to vrátim. Dávajú mi svoje prežívanie nenápadne, ak som ochotná ho zachytiť a pochopiť. A sú nádherne šťastné z mojej aj krátkej pozornosti, prijatia a záujmu o nich. Sú pre mňa vzácní a vôbec to nevedia využívať vo svoj prospech. A denne sú mojimi učiteľmi v láske.

▪ Smiem ťa poprosiť o vianočné pranie pre nás všetkých?

Drahí Prievidžania! Želám a vyprosujem pre nás všetkých neopakovateľné prežitie Vianoc ako daru Božej lásky pre človeka. Boh je spoločenstvo troch milujúcich Božích osôb a prišiel k nám ako človek, aby sme na ňom uvideli a okúsili dôstojnosť a plnú krásu ľudskej lásky. Nechajme sa preniknúť túžbou po takejto láske. Nebojme sa obdarovať vzájomne láskou.

Text: Pavol Schmidt

Foto: archív sestry Veroniky,
archív školy a Eva Trepáčová

Sr. Veronika počas pôsobenia v Taliansku

Sr. Veronika pri akcii Milión detí sa modlí ruženec

Sr. Veronika na hodine náboženstva

Sestra Veronika Komadová, FDC (1981), sa narodila v Bánovciach nad Bebravou ako najstaršia zo šiestich detí. Po absolvovaní cirkevného Gymnázia sv. Jána Bosca v Novej Dubnici vyštudovala učiteľstvo pre 1. stupeň ZŠ a náboženskú výchovu na terajšej Katolíckej univerzite v Ružomberku. Dva roky pôsobila ako učiteľka na ZŠ v Horovciach, potom vstúpila do Kongregácie Dcér Božskej lásky. V Trnave na Pedagogickej a sociálnej akadémii vyštudovala učiteľstvo pre materské školy a vychovávateľstvo v družine. Pôsobila v Michalovciach, v Košičiach, v Trnave a v jej okolí, v Taliansku. Od septembra 2022 vyučuje náboženstvo v Piaristickej spojenej škole F. Hanáka v Prievidzi.

Z čoho máte najväčšiu radosť?

- **Pet'ko (35 r.):** „Radosť mojich najbližších je aj moja radosť.“
- **Helenka (22 r.):** „Mňa najviac rozveselí pekný západ slnka, moja obľúbená hudba, chutné jedlo, dobrá spoločnosť, úspech v škole a dobrá nálada v rodine.“
- **Michal (28 r.):** „Poteší ma, keď môžem pomôcť niekomu, kto to potrebuje. Stačí i maličkosť.“
- **Sofia (38 r.):** „Keď môžem cestovať, byť s priateľmi, v prírode, dobré jedlo, spievať, hrať a tancovať Pánovi.“
- **Pali (44 r.):** „Mám veľkú radosť z mojich poslušných detí a milujúcej manželky.“
- **Zuzka (34 r.):** „Keď môžem byť v kruhu mojich najbližších, ktorí ma prijímajú takú, aká som, a môžeme sa spolu zasmiať na čomkoľvek. A samozrejme, z požehnaného času s mojím nebeským Otcom.“
- **Adelka (56 r.):** „Ja mám najväčšiu radosť z pokoja v rodine. A veľmi sa teším, že mám priateľky, s ktorými sa môžeme porozprávať.“
- **Mária (66 r.):** „Mám radosť z mnohých vecí, napríklad z nádhernej túry vo Vysokých Tatrách alebo z obyčajnej prechádzky v prírode. Aj zo stretnutia s mojimi deťmi a vnúcatami, to je obrovská radosť. Radujem sa tiež z detí mojej kamarátky. A veľmi ma potešilo, že si na moje narodeniny spomenuli na mňa priateľky, s ktorými som sa už dlho nevidela. A návšteva svätej omše v kostole po chorobe, to je taká veľká radosť!“
- **Marta (65 r.):** „Moja radosť a relax je moja záhrada, moje kvety. Ale mám veľkú radosť aj z mojich vnúčikov, keď prídu na palacinky a chutí im. A s radosťou zdobím náš kostolík, v lete kvetmi z mojej záhrady, to ma naozaj veľmi teší.“
- **Božka (41 r.):** „Mám radosť, že sa nám podarí zohnať peniaze na Vianoce a nebudeme hladovať. A teším sa, že syn si urobí opatrovateľský kurz, aby mohol opatrovať nevládnú starkú. Dôverujem Pánu Bohu a z toho mám radosť.“
- **Alka (75 r.):** „Mala som radosť, že ma môj syn upozornil a ja som si uvedomila svoju chybu.“
- **Kristína (26 r.):** „Že som sa ráno zobudila so skvelou náladou.“
- **Irena (71 r.):** „Teším sa, že môžem konečne oddychovať. Mala som radosť zo sviatku Krista Kráľa a už sa chystám na Vianoce!“
- **Marián (70 r.):** „Doma bola spokojnosť, potešil ma pokoj a milý telefonát od priateľky.“
- **Milka (70 r.):** „Veľmi som sa potešila, keď mi prišla na návštevu dcéra.“
- **Mária (74 r.):** „Vyriešili sa mnohé spory a udalosti, za čo som vďačná Kristu Kráľovi. V srdci som pocítila veľkú vďaku a radosť. Tiež prišli na návštevu vnučka s manželom a s malým pravnukom, ktorý už vie okrem iného ukázať prstíkom, kde je Ježiško.“

Pripravili: Anna Gálová a Elena Cagáňová

Jánova kríza nás vyzýva nezostať pri očakávaníach

Ján bol v žalári. Keď počul o Kristových skutkoch, poslal k nemu svojich učeníkov opýtať sa: „Ty si ten, ktorý má prísť, alebo, máme čakať iného?“ Ježiš im odpovedal: „Chodte a oznámte Jánovi, čo počujete a čo vidíte: Slepí vidia, chromí chodia, malomocní sú čistí, hluchí počujú, mŕtvi vstávajú a chudobným sa hlása evanjelium. A blahoslavený je, kto sa na mne nepohorší.“ (Mt 11, 2-6)

V Novom zákone spájame pojem radostná zvesť s udalosťami, ktoré hovoria o narodení dieťaťa alebo účinkovaní Ježiša Krista medzi ľuďmi. Pri narodení Jána Krstiteľa anjel Gabriel povie Zachariášovi, ktorý zapochyboval o jeho slove: „Ja som Gabriel. Stojím pred Bohom a som poslaný hovoriť s tebou a oznámiť ti túto radostnú zvesť. Ale onemieš a nebudeš môcť hovoriť až do dňa, keď sa toto stane.“ (Lk 1, 19-20a) Táto radostná zvesť je vyhradená chudobným a nezáleží na tom, či sú spravodliví alebo hriešnici, lebo oni vedia, že im niečo chýba, cítia, že nie sú uspokojené ich potreby, chýba im to podstatné.

Ostatní sa, naopak, nad Kristom pohoršujú: majú už všetko a nič neočakávajú - pričom miestom zjavenia radostnej zvesti je práve očakávanie. Očakávanie „toho, ktorý má prísť“, ako ho očakávali ľudia Starého zákona a ako ho očakávame aj my, ktorí čakáme na jeho druhý príchod a voláme „Marana tha“ (1 Kor 16,22), „Príď Pane Ježišu.“ (Zjv 22,20)

Jánova dilema

Naše očakávania Boha sa v podstate uberajú dvoma smermi: Spravodlivý chce Boha, ktorý by ho odmenil a zlých potrestal. Naopak, hriešnik, ktorému je takýto pohľad na Boha neprijateľný, od neho uteká; rád by túžil - ale neodváža sa - po milosrdnom Bohu, ktorý ho odmení tým, že mu odpustí všetko zlo. Prvý očakáva mzdu, druhý dar.

Podobnú dilemu prežíva aj Ján vo väzení. Učeníci mu prinášajú zvesti o tom, čo hovorí a koná Ježiš, o ktorom Ján vyhlásil, že bude krstiť Duchom Svätým a oddelí plevy od zrna. Radostné správy však vyvolávajú v Jánovi mučivé otázky. Drsnosť väzenia, krutosť Herodesa a blízkosť smrti umocňuje ich váhu.

Čo si má o Ježišovi myslieť? Je ozaj tým Mesiášom, ktorého príchod ohlasoval? Nemal by vo svojich slovách a činoch Mesiáš viac prejavovať svoju moc? Kde je ten, čo má ako sudca rozhodne oddeliť zrno od pliev? Je on tým posledným vyslancom, prostredníctvom ktorého príde spása a posledný súd? Možno podobné otázky sú smerované ku Kristovi v dnešnej dobe aj v našej myslí.

Spásonosný Boží zásah

Prečo je tomu tak? Jedným z problémov tejto krízy u Jána Krstiteľa je fakt, že ani on sa nevyhol riziku čítať Bibliu svojou optikou, hľadať Mesiáša, ako ho vykreslila skôr ľudská potreba než Božie slovo. Viac v ňom rezonovali pasáže o priloženej sekere, oddelení zlých od dobrých, spravodlivých od hriešnikov.

Ježiš odkázal Jánovi, aby si všimol, že proroci hovoria o ňom presne to, čo práve koná. „Aké milé sú na horách nohy posla blahozvesti, čo oznamuje pokoj, zvestuje blaho, oznamuje spasenie, hovorí Sionu: ‚Tvoj Boh kraluje‘.“ (Iz 52, 7) Je pravdou, že slová prorokov hovoria aj o súde, ale práve tu niekde je jadro

nedorozumenia. Ani Ján si nevedel predstaviť, čo je súd milosrdenstva. Práve v uzdravovaní a odpúšťaní sa uskutočňuje spásonosný Boží zásah. Radostnú zvesť hlása s Božskou mocou a autoritou a takisto prejavuje svoju nadvládu nad chorobami, živlami i smrťou.

Ježiš sa predstavuje ako záchranca biednych a hlásateľ dobrej zvesti. Bojovať proti násilium a odsudzovať zlo nekladie na prvé miesto. Poukázaním na svoje skutky nás Ježiš povzbudzuje k viere, ktorá prekoná vytvorené falošné očakávania a predstavy o nositeľovi spásy. Máme si uvedomiť, že Boh nenaplní svoje prísľuby v zhode s ľudskými očakávaniami a predstavami. No ten, kto je otvorený tajomnému a prekvapivému Božiemu konaniu, objaví v ňom Boha a môže byť označený za blahoslaveného.

Jánova kríza

Čomu nás učí Jánova životná kríza a ako ju Ján rieši? Ján nás svojím postojom vyzýva, aby sme ani my nezastali pri našich predstavách a očakávaníach, ale aby sme zamerali svoj pohľad priamo na Ježiša a prijali ho takého, aký skutočne prichádza, aj cez tento Advent. Mali by sme objaviť v uvedenom texte tieto výzvy:

- Chápať krízu ako príležitosť na rast a prehĺbené poznanie pravdy. Kríza nie je nič zlé a nikoho neobchádza.
- Chápať, že z krízy sa človek nedostane sám.
- Chápať, že Jánova veľkosť spočíva v poslaní učeníkov k Ježišovi. Tým sa mu prizná so svojou slabosťou, no zároveň môže od neho dostať kompetentnú odpoveď.
- Chápať, že na základné životné otázky, ktoré sú obyčajne na pozadí každej krízy, pozná odpoveď len Boh.

Prakticky nám Ježiš zastupuje a sprítomňuje Cirkev. Ona uchováva a vyslužuje krst a Eucharistiu, plody lásky, ktorou ju jej ženích Kristus miloval až do krajnosti. Cirkev má už dvetisícročnú

skúsenosť s hmotnými i duchovnými zápasmi človeka a ich riešením, skúsenosť svätcov, duchovných vodcov, mystikov i praktikov. Je to mnohonásobne overená skúsenosť. Navyše cez náuku a sviatosti v nej pôsobí Duch Svätý.

Vykročme k pochopeniu radostnej zvesti cez skúsenosť sv. Jána Krstiteľa, čerpajúc potrebné milosti z pokladu Cirkvi ako spoločenstva lásky.

Text: Jozef Repko, farár
Foto: Mária Melicherčíková

Použitá literatúra:

Silvano Fausti: Nad evangeliem podle Matouše, Marián Gavenda: V sile Slova. Rok A.

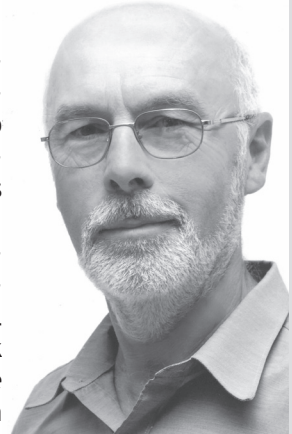
...tri otázky pre gréckokatolíckeho farníka Alexandra Halahyju

Zaujímavý životný príbeh týkajúci sa cesty k Bohu, rozdiely v slávení Vianoc medzi rímskokatolíckimi a gréckokatolíckimi... Toto a ešte aj oveľa viac sa dočítate v najnovšom rozhovore v rubrike Na okraj s farníkom Alexandrom Halahyjom.

1

Ako ste sa dostali k viere?

Veľmi zvláštnym spôsobom. U nás doma sa vzhľadom na politickú situáciu cirkevný život nepraktizoval. Rodina sa riadila prikázaniami, ale to bolo všetko. V štrnástich rokoch som si aj vďaka skautingu postupne začal uvedomovať, že to, čo nás učia v škole o vzniku života ako o súhrne náhod, je niečo podozrivé a prestalo sa mi to páčiť. Ťažké sedemdesiate roky a veľmi nepríjemná situácia v rodine to ešte vyhrotili. Najprv som to riešil jogou a hinduizmom, ale zistil som, že napriek niektorým pozitívam to vlastne nič nerieši. Ale tu som sa uistil o Božej existencii a naučil som sa meditácii. Našťastie som stretol ľudí, ktorí ma nasmerovali a v osemnástich rokoch som začal prípravu na prijatie svätého krstu v rímskokatolíckej cirkvi. Musím doplniť, že Biblia na populárnej úrovni - Detská biblia vydaná ešte za prvej republiky - mi bola známa. Mnohé historické skutočnosti súhlasili. Tak som si povedal, že asi budú pravdivé aj tie duchovné veci. Človek je stvorený na Boží obraz, ale len v Božom obraze je zdroj našej viery. Ako píše svätý Bazil: „Podobné zobrazuje podobné.“ Sviatosť krstu som prijal v deň svojich dvadsiatych narodenín.

2

Ako slávajú Vianoce gréckokatolíci? Je tam oproti rímskokatolíckom nejaký rozdiel?

Na úvod musím povedať, že k východnému obradu som mal vzťah už v rodine, ale len na úrovni počúvania hudby a pozerania ikon. Mama bola pravoslávna, takže východný spôsob vnímania mi bol dosť blízky, ale tam, kde sme bývali, boli len rímskokatolíci a dosť dlhý čas zostalo len pri záujme. Ku gréckokatolíckom som sa dostal prostredníctvom mojej manželky a istej tradície z matkinej strany.

Katolícka ortodoxia - a zvlášť tá slovenská - je skutočný unikát. U nás sa gréckokatolíctvo zachovalo v cyrilo-metodskej podobe, čo ma skutočne fascinuje.

Čo sa týka Vianoc, tak ja rozdiel vidím ako vonkajší, čiže v spôsobe obradov či pôstu, ktorý je prísnejší ako u rímskokatolíkov - môže sa ísť iba rastlinná strava a pôst sa končí až na druhý deň liturgiou. S tým je spojené aj iné menu, ryba chýba. Čo je asi najpodstatnejšie, ešte väčší sviatok ako Vianoce je Bohozjavenie (cirkevnoslovansky Bohojavenije) - Teofania, teda zjavenie Svätej Trojice pri krste Hospoda nášho Isusa Christa. Niekedy bolo Bohozjavenie slávené spolu s Narodením Ježiša Krista.

Pre mňa je najprítťažlivejšie vnútorné prežívanie a väčší dôraz na srdce a vnútorný duchovný život. Radosť z prežitého sviatku sa dáva viac najavo. Určite je to spôsobené aj štýlom spevu, ktorý je zásadne a capella.

3

Čo pre vás znamenajú sviatky príchodu Pána Ježiša Krista?

Hádam najkrajšia charakteristika Vianoc je v našom vianočnom tropári, citujem: „Narodenie Tvoje, Kriste Bože náš, prinieslo svetu Svetlo múdrosti. Lebo mudrci hviezdou sa poučili klaňať sa Ti ako Slnku pravdy a uznávať Teba, Východ z výsosti...“ Slovo Logos sa inkarnuje skrze Bohorodičku a Boh sa stáva súčasťou človečenstva. Prichádza ku každému z nás osobne. Boh sa stáva človekom a ja sa mám stať bohom. Toto nie je iba o obrade. Emanuel je s nami ešte stále a neprestal nám veriť napriek všetkému.

Vianoce sa musia stať trvalým stavom nášho ducha a našej Božej podoby. No musíme si uvedomiť, že jeho telesná prítomnosť začala vlastne už zvestovaním v Nazarete. Len tá druhá časť nášho vianočného tropáru, to poučenie sa a videnie Božej prítomnosti v každom človeku a v každom stvorení mi u niektorých ľudí chýba. S tým je v súčasnosti problém.

Vianoce mám rád, pekné milé tradície. Vianoce skončia a... Nie! Vianoce pokračujú - Ježiš sa musí narodiť každú noc!

Text: Mário Orság, foto: archív Alexandra Halahyju

Adventný príbeh

Kráčala som predvianočne vyzdobenou ulicou. Ruch dňa naberal na intenzite. Okoloidúci ľudia sa náhlili každý svojím smerom. Ako každý rok, tak aj teraz skrášľoval mesto a miesto pred kostolom drevený betlehem v nadživotnej veľkosti.

Ako iní chodci i ja som mala rýchly krok. No zrazu som na akýsi nepoznaný povel urobila otočku a vrátila som sa pár metrov naspäť. Zostala som stát tvárou v tvár bytostiam skláňajúcim sa v nemom úžase k tej najdôležitejšej. Hoci bola „iba“ dieťa. „Kam sa náhlíš?“ spýtala som sa samej seba.

Zrazu bolo všetko iné. Cítila som, že z postáv sáal do okolia Boží pokoj, neha, večný mier. Čas sa zastavil. Môj čas mal čas.

Zapochybovala som na okamih, či sú tie biblické postavy naozaj iba z dreva. Stala som sa ďalšou z nich a stála som pred Svätou rodinou sťa štvrtá socha. Ani ona nebola z dreva. Stala som sa súčasťou príbehu.

Stačilo sa iba na chvíľu zastaviť, otvoriť oči a nechať sa preniknúť, zaplaviť tým vzácnym pokojom neba, ktorý vyžaroval z Domu chleba do uponáhľaného sveta človeka.

Veronika Hoffmannová

1.
časť**Manželstvo ako cesta k svätosti***(Podľa učenia Jána Pavla II. o manželstve a rodine)*

Paradoxom lásky medzi mužom a ženou je, že dve nekonečné túžby milovať sa stretávajú s dvoma obmedzenými schopnosťami milovať. Iba keď hľadajú ešte väčšiu lásku, nezničia sa dožadovaniami, ale budú spolu kráčať k plnej láske, kde milovaný partner je jej prisľúbením.

Práve dnes, keď ľudia márne hľadajú šťastie v konzumizme a túžbe po osobných úspechoch, je príklad kresťanských manželstiev a rodín žiadaný viac ako inokedy predtým. Spoločnosť je vystavená zosmiešňovaniu všetkého, čo je vzácne a hodnotné, a často sa aj sami kresťania javia unavení a sklamaní.

Prameň lásky

Avšak manželská láska muža a ženy na spôsob lásky Krista a Cirkvi sa opiera o vzácny pilier: o poznanie, že láska ešte nedorazila do svojho konečného cieľa, a o istotu, že láska pozerá do nekonečna, a preto je „na celý život“.

Boh a jeho Slovo, ktoré sa slobodne rozhoduje obetovať, je pre človeka príkladom a prameňom lásky. A taktiež aj Cirkvi s jej učeními. Manželstvá, kde láska je vzájomná, kde v ťažkostiach dokážu spoločne poklknúť pod Kristovým krížom a nadobúdajú skúsenosť, že láska sa môže znova zrodiť, a kde sa deti pohybujú v harmonickom prostredí, takéto manželstvá a rodiny sú vzácne a nesmierne dôležité pre svet, v ktorom žijú. Práve takéto manželstvá a rodiny sú zárukou lepšej budúcnosti a obnovy Cirkvi a sveta.

Rozlíšiť povolanie

Hovoríme tu už o povolani. Nie je to niečo, čo sme si vymysleli, v čom sme dobrí, v čom sa dobre cítime, ale niečo, čo prichádza ako dar zvonku, ako niečo, čo chce Boh. Preto má byť prvým krokom posilnenie vzťahu s našim Otcom.

Povolanie sa nedá správne rozlíšiť, ak človek neprežíva hlboký vzťah s Bohom. Každé povolanie, ako aj povolanie k svätosti skrze manželstvo, sa dá rozlíšiť počúvaním Božieho Slova hovoriacemu vždy konkrétne k danému človeku, ktorý ho číta. Pretože Boh nie je vzdialeným Bohom, nie je Bohom, ktorý konal kedysi, ale je blízko aj dnes.

Cez životné situácie, ktoré prežívame, cez ľudí, ktorých stretávame, cez to, čo sa deje v našich životoch, môžeme rozpoznať Božiu vôľu. Sám Boh nám do cesty postaví niekoho, s kým môžeme rozvíjať svoje priateľstvo, do koho sa zamilujeme, a ak to budeme autenticky prežívať ďalej, Boh nám ukáže, či to je správna cesta k Nebu, alebo nie.

Miroslav Turanský

AKADÉMIA
Kanola Svätého

„Úsilie o svätosť predpokladá ohľaduplnosť a veľkodušnosť v obyčajnom živote.“

(Thomas Merton)

Je mi jedno, čo si myslia iní

Volám sa Martin, mám 43 rokov a pochádzam z tradičnej rodiny, kde sa kresťanstvo bralo ako povinnosť. K viere ma viedla najviac moja babička, s ktorou som chodil na púte. Postupne som vieru začal vnímať niečo viac ako povinnosť, ale bál som sa vystúpiť z davu. Bál som sa, že budem vytrčať, ak budem prejavovať svoju vieru navonok.

Zlom v mojom živote nastal v novembri 2008, keď mi diagnostikovali tuberkulózu pľúc a nebola vylúčená možnosť rakoviny. Keď som doma sedel pred televízorom a pozeral som Svetové dni mládeže z Austrálie (bolo to ešte pred chorobou), pomyslel som si, že by som rád zažil také spoločenstvo mladých na najbližšom stretnutí, ktoré malo byť v Madride. Môj sen sa stal skutočnosťou. A nebol to len Madrid.

Začal som vnímať, ako sa o mňa Pán stará

Snažil som sa chodiť na sväté omše aj cez týždeň. V deň, keď mi oznámili moju diagnózu, som prišiel do kostola, kľakol som si a modlil som sa: „Pane, ak ma tu chceš mať, budem žiť, ak nie, môj život končí.“ Po tejto modlitbe nastal v mojom vnútri neopísateľne veľký pokoj. Od tej chvíle som začal vnímať Božie riadenie. V robote som všetko dokončil pred nástupom do nemocnice, kde som bol 77 dní. Po celý ten čas sa o mňa staralo veľa ľudí cez doktorov, sestričky alebo priateľov, ktorí mi boli ochotní pomôcť vo všetkom. Som za nich Pánovi veľmi vďačný. Pamätám si, ako mi jedna pani vyslovila obdiv za to, že chodím na svätú omšu.

Nerozumel som jazyku, ale aj tak som išiel

Po odchode z nemocnice som dokázal vystúpiť z davu a bludného kruhu svojich myšlienok, čo o mne povedia ľudia. Bolo mi to jedno, čo si kto o mne myslí. Všetko som začal vkladať do Pánových rúk. Môžem povedať, že po tej chorobe sa začalo moje dobrodružstvo s ním. Chodil som

na rôzne duchovné akcie, na ktorých ma Pán uzdravoval a priťahoval si ma bližšie k sebe.

Pán sa o mňa staral po celý čas, keď som chodil do zahraničia. Niektorí sa čudovali, že tam idem bez znalosti cudzieho jazyka. No cez ľudí, ktorí mi prekladali z angličtiny alebo nemčiny, rukami alebo cez prekladač, som sa dokázal dohovoriť.

Dodnes čerpám z duchovných akcií

Tento rok som bol na seminári Otcovo srdce, pri ktorom som zažil, ako ma vidí môj Nebeský Otecko. Miluje ma ako syna a to, čo si o mne myslia iní, nie je dôležité. Som jeho Božie dieťa, Boží syn. Dalo by sa ešte veľa písať, lebo nie je dňa, kedy by neurobil nejaký zázrak v mojom živote.

Aj keď sa ma niektorí pýtajú, ako to robím, ja im poviem: „Neviem, len si pomyslí alebo poviem, že môj Nebeský Otec ma miluje a postará sa.“

Martin Lipka

Prostredie modlitby

Najdôležitejším prostredím modlitby je rodina. Dieťa pozoruje *mamu*, ktorá sa modlí a chce byť blízko jej srdca. Dieťa už v lone matky prijíma modlitbovú atmosféru. Samotná psychológia hovorí čoraz viac o vplyve prostredia na dieťa cez zážitky matky ešte pred narodením.

Malé dieťa pozoruje aj otca, ako zohýba kolená a modlí sa. Tieto prvé pozorovania majú vzorovú hodnotu, ktorá sprevádza človeka do konca života. Rodičia, ktorí vedia, akú veľkú úlohu v živote dieťaťa má nasledovanie, urobia všetko preto, aby boli pre svoju ratolesť vzorom. Nemožno to robiť umelo, ale v duchu zodpovednosti.

Katechéza

Hlavným cieľom katechézy je priviesť dieťa k modlitbovému spojeniu s Bohom. Ona má byť spojená s vedomím Božej prítomnosti, ktorá dovoľuje zaviesť vzájom-

nú komunikáciu účastníkov Boha a ich samotných. Líši sa od hodín vyučovania náboženstva. Katechéza pestuje vývoj modlitby v každej etape vývoja človeka.

Modlitbové spoločenstvá

To sú ľudia, ktorí majú veľký hlad po modlitbe a hľadajú prostredia, ktoré zotrvávajú v kontakte so živým Bohom. Modlitba je životom ducha a on je nerozlučný s prostredím, ktoré tvoria ľudia.

Dnes je množstvo rôznych spoločenstiev, ktoré rozjímajú nad tajomstvami ruženca, textami Svätého písma alebo adorujú Najsvätejšiu sviatosť. V tomto smere je najväčšie spoločenstvo - farnosť akýmsi stromom, ktorý rodí ovocie, ak má na sebe napojené živiny - spoločenstvá modlitby.

Rehoľné domy a kňazské semináre

Samotné duchovné povolanie sa zakladá na dare modlitby. V tomto smere je vždy stanovený čas na spoločnú modlitbu, ale i individuálnu modlitbu. A tu je dôležité prebývanie s Ježišom - Majstrom modlitby, ktorý ukazuje, ako plniť Božiu vôľu a vytrvať v dobrom predsavzatí, aby sa mohol svet naplniť svedkami Lásky.

Majstri modlitby

To sú ľudia, či na zemi alebo už v nebi, ktorí sú vodcami po ceste duchovného života. Ponúkajú mnoho cenných pokynov o modlitbe. Ak sa ich slová dostanú do rúk človeka otvoreného pre bohatstvo, tak to môže priniesť veľmi potrebný úžitok.

Pavol Škovránek, kaplán
Foto: Silvia Kobelová

Cirkevné dejiny

Viete, že prvé spoločenstvá mníchov vznikli v Egypte? Viete, že tradícia modlitby o deviatej, dvanásťtej a pätnásťtej hodine vznikla u prvých kresťanov a súvisela aj s praxou, že v tú dobu sa vo vojsku striedali hliadky? Viete, že kresťanskú misiu k Rusom poslal v 10. storočí magdeburgský arcibiskup? Viete, že švédsky kráľ poslal misionárov medzi Indiánov? Viete, že prvú školu mimo Talianska založili piaristi v Mikulove? Aj tieto zaujímavosti sa môžete dozvedieť v knihe „Církevní dějiny“.

Česká publikácia „Církevní dějiny“ patrí medzi novšie spracovania dejín kresťanstva. Autormi sú dvaja historici - *Drahomír Suchánek* a *Václav Drška*. Vlastne ide o dvojdielnu prácu. 1. časť sa zaoberá dejinami v antike a stredoveku a 2. časť dejinami od renesancie po začiatok 19. storočia.

Niečo o knihe

„Církevní dějiny (antika a středověk)“ a „Církevní dějiny (novověk)“ prinášajú seriózny a objektívny pohľad na dejiny kresťanstva, pričom nerozoberajú len udalosti v katolíckej cirkvi. Prinášajú informácie aj o vývoji iných cirkví (pravoslávni, evanjelici, kalvíni...).

Oba diely sú bohaté na fakty a prinášajú nielen pohľad na osobnosti dejín kresťanstva (apoštol Pavol, Benedikt z Nursie, František z Assisi, Martin Luther, Ján Kalvín, Terezia z Ávily...), ale tiež informácie o vývoji pápežstva, rehoľného života, kresťanskej vzdelanosti, kultúry a filozofie.

Knihy sú prehľadne členené na kapitoly a podkapitoly. Majú vecný a menný regis-

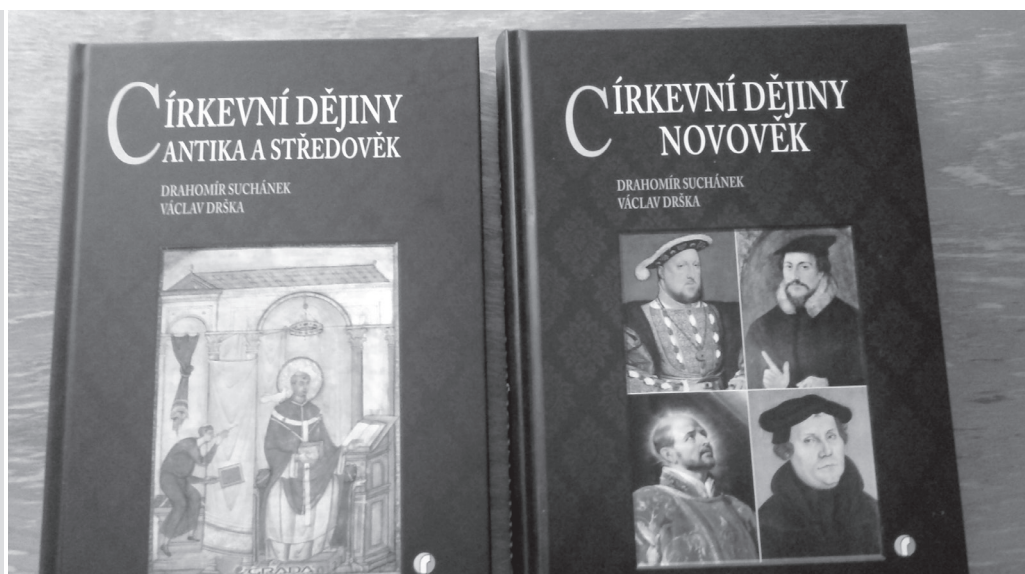
ter a odkazy na inú literatúru (internetové zdroje) k tematike. Snáď jediná vec, ktorá mi trochu vadila, súvisela s druhým dielom (novovek). Diel končí 18. storočím. Dynamické kresťanské dejiny 19. a 20. storočia už nerozoberá. Snáď autori napíšu 3. diel.

Pre koho je určená kniha?

Pre všetkých záujemcov o históriu, zvlášť o históriu kresťanstva. Pre maturantov z dejepisu, študentov teológie a humanitných odborov univerzít. Pre učiteľov náboženstva, dejepisu, občianskej náuky. Je vhodnou pomôckou pri vypracovávaní prezentácií či referátov. „Církevní dějiny (antika a středověk)“ a „Církevní dějiny (novověk)“ vydalo nakladateľstvo GRADA a kúpite ju v internetových či kamenných kníhkupectvách.

Keď čítate hodnotnú knihu, je to podobné, ako keď sa rozprávate s múdrom človekom. To platí aj pri spomenutej knihe, o ktorej boli tieto riadky.

Text a foto: Juraj Bačišin

Ako pierko na hladine

Ku knihe rozhovorov s pátrom Jánom Hríbom

Jedným z prvých obrazov, ktoré sa mi pri pohľade na obálku knihy rozhovorov s pátrom Jánom Hríbom objavili v mysli, bolo pierko z Forresta Gumpa. Pohľad naň rámčuje film.

Na začiatku sa pierko z neba svojím nádherne nevyspytateľným spôsobom znesie až k nohám hlavného hrdinu, aby si ho všimol a následne uložil do obľúbenej knihy z detstva a tú do svojho kufriku. Na konci filmu zo skrýše vypadne, aby ho opäť mohol uchvátiť vánok a pohodať nad korunami stromov. Medzi týmito scénami - doskami knihy - sa skrýva život človeka, ktorý ho vníma ako milosť - ničím nezaslúžený a nesmierne cenný dar.

Odstúpiť?

Pred niekoľkými dňami skončila výstava fotografií môjho kamaráta a spolužiaka z vysokej školy. Ja, ako aj niekoľko iných spolužiakov, som mu na jeho požiadanie napísal text k prezentovanej tvorbe. Keď sme sa s iným kamarátom potom o týchto textoch rozprávali, zhodli sme sa, že sme si takmer všetci za žáner vybrali chválospev. Nie je ľahké nevelebiť to, čo je dobré; vytvoriť si profesionálny odstup od niekoho, kto je vám blízky. A tak sa zrejme chystám napísať ďalší chválospev a recenzia sa znova odkladá nabudúce.

Tam, kde to poznáme nanovo

Tá kniha vás ničím neprekvapí. Čo tým myslím? Ved' sám som sa dozvedel o mnohých nových a často dôležitých veciach zo života pátra Janka. Nechcem tým ani povedať, že je to nudné čítanie, ved' som sa od knihy musel odtráhať a prerušiť ten bludný kruh, ktorý sa nazýva: „A ved' ešte jedna strana.“

Mám na mysli súlad medzi Jánom, ktorý v knihe otvorene opisuje svoje detstvo, vzťah s rodičmi, cestu viery, ktorá ho priviedla do rehole a ku kňazstvu, vtipné situácie z detských omší či nachádzanie nadprirodzeného svetla pri prechádzkach v prírode a v dennodennej interakcii s druhým človekom. Áno, obraz sa stáva detailnejším, farby získavajú nové odtiene, ale to podstatné, že v ňom možno zahliadnuť Domov, som už videl.

A predsa kvôli tomu lepšia kresba nie je bezvýznamná. Ved' vďaka nej môžeme žasnúť nad stále novými formami vyrastajúcimi zo známeho základu a chápať nepochopiteľné - že Ten, ktorý sa neme- ní, je úžasne dynamický.

Doma Prievidza

Páter Janko už niekoľko mesiacov nie je v Prievidzi. Zdá sa až nemožné, že sa s ním počas sviatočnej dovolenky doma nestretnem. Chcel by som tento text uzavrieť nejakou peknou pointou, ktorá sa ponúka pri pohľade na domov s malým a Domov s veľkým d. Jedno obrovské klišé mi práve napadlo, tak ho radšej rýchlo prekryjem ešte väčšou perlou z knihy, ktorá vám veľmi jednoducho vysvetlí, prečo Ježiš miloval deti.

Počas jednej detskej sv. omše som sa napríklad detí pýtal, aké cudzie jazyky poznajú a vyzval som ich, aby mi v nich aj niečo povedali. Prihlásilo sa aj jedno dievčatko, vtedy tuším druháčka, a povedalo, že ono vie po poľsky. Začudoval som sa, pretože poľština sa u nás v školách bežne neučí, ale na druhej strane je to slovanský jazyk. Tak som sa teda tohto dievčatka spýtal, čo vie po poľsky povedať. Oznamilo mi: „Vodovod.“ Podal som mu opäť mikrofón, nech nám to slovo do poľštiny preloží. A ono celému kostolu slávnostne oznámilo, že vodovod po poľsky sa povie „čurak zamurovany“.

Najskôr nastalo hrobové ticho a potom sa ozval veľký výbuch smiechu. Ľudia nevedeli, čo majú robiť - či sa smiať, či plakať, či sa hanbiť, alebo schovať pod lavicu (boli tam veru aj také náznaky). Kázeň som bleskovo ukončil. Bol som absolútne neschopný rozvinúť v nej ešte nejakú hlbšiu myšlienku a priznám sa, že som mal aj problém slúžiť sv. omšu. Vždy, keď som zbadal to dievčatko, prišlo mi na rozum, čo povedalo. No, bolo to ozaj hodné zapamätania. Ale veď v konečnom dôsledku aj milé, nie? (Úsmev.)

Peter Pikulík, OFMConv

Spomienky

Dňa 8. novembra 2022 sme si pripomenuli 50 rokov od smrti **Pavla Šimku**.
25. decembra 2022 uplynie 35 rokov od smrti **Márie Šimkovej**.
15. januára 2023 si pripomenieme 12. výročie smrti **Márie Šimkovej** a 3. marca 2022 uplynie rok od smrti **Ing. Pavla Šimku**.

Spomíname na nich v modlitbách. Smútiaca rodina

Dňa 10. decembra uplynie jedenásť rokov, čo nás opustil náš otec-ko a starý otec, pán **Štefan Gašparík**.

S láskou a úctou na neho spomínajú a o modlitbu prosia všetkých, čo ho poznali, dcéra Jarmila a syn Štefan s rodinami.

Dňa 13. decembra uplynie sedem rokov, čo si náš Pán povolal do svojej vlasti nášho milovaného **Ignácia Bomboša**. Kto ste ho poznali, venujte mu s nami tiché modlitby.

S láskou spomína celá rodina.

Výročná svätá omša bude v nedeľu 18. decembra 2022 o 9:00 hod. vo farskom Kostole sv. Bartolomeja v Prievidzi.

*Odpochinutie
večné daj im,
ó, Pane...*

Hlásala radostnú zvesť prostredníctvom médií

Matka Angelica

Hoci prežila ťažké detstvo, radosť sa z jej života nestratila. Matka Angelica bola ženou činu. Postavila kláštor, vybudovala televízne štúdio a v priebehu dvadsiatich rokov vybudovala mediálnu sieť, ktoré v sebe zahŕňala rádio, televíziu, internetové kanály i tlačené médiá. Pochopila, že v modernej dobe je nutné hlásať evanjelium spôsobom, ktorý ľudia tejto éry dokážu pochopiť a prijať.

Matka Angelica (vlastným menom Rita Antoinette Rizzo) sa narodila 20. apríla 1923 v Cantone v USA v chudobnej rodine s otcom násilníkom. Keď mala Rita 5 rokov, otec od rodiny odišiel a mama sa s ním rozvedla. Pretĺkala sa s dcérou životom, ako vedela. Niekoľko rokov s ňou žila v úplnej biede a psychicky i duchovne bola úplne na dne. Podobne na tom bola aj jej dcéra. Nemala žiadnych kamarátov a jej vrstovníci i učitelia ju považovali za beznádejný prípad.

Zázračné uzdravenie

Ako mladá žena trpela Rita veľkými bolesťami žalúdka, nemohla poriadne jesť ani spať. V tom čase navštívila sigmatizovanú mystičku Rhode Wiseovú, ktorá jej odporučila pomodliť sa novému k sv. Terézii z Lisieux. V jej závere bola Rita zázračne uzdravená a mohla začať normálne fungovať.

Zbožnosť Rity po uzdravení nesmierne vzrástla. Veľa sa modlievala, chodievala na pobožnosti, čítala duchovnú literatúru a ako 21-ročná sa rozhodla vstúpiť do Rádu klarisiek večnej adorácie. Prijala tu rehoľné meno Mary Angelica od Zvestovania.

V roku 1961, keď už mala za sebou 17 rokov rehoľného života, bola s tromi ďalšími sestrami poslaná do Birminghamu, aby tam vybudovali nový kláštor. Finančné prostriedky na to nemali, ale Matka Angelica sa vynašla. Na základe vtedajšej novinky na trhu, umelých rybárskych návnad, vytvorila svoj vlastný model tohto

produktu a založila firmu s názvom Návny svätého Petra, vďaka ktorej sestry získali podstatnú časť prostriedkov potrebných na vybudovanie kláštora.

Treba začať!

Po dokončení kláštora začali sestry opäť žiť v klauzúre a tichu. Matka Angelica však už vedela jedno: „Keď ma Pán inšpiruje k vykonaniu niečoho, skúsím to urobiť. Začnem a veci sa potom samy pohnú dopredu. Ale musím začať!“ Nikdy sa netrápila, keď sa jej niečo nedarilo. Chápala, že aj s tým má Pán svoj plán.

Ďalšie dlhy súvisiace s kláštorom splatila Matka Angelica vďaka výrobe a predaju pražených orieškov. Čoraz častejšie bola pozývaná na evanjelizačné prednášky do okolitých farností. Besedy s ňou boli také obľúbené, že sa začali nahrávať na magnetofónové pásky. Matka Angelica kúpila tlačiarenské zdroje a začala svoje diela vydávať aj knižne. Vďaka tomu sa konečne podarilo všetko splatiť.

Začala tiež účinkovať v televízii. Uvedomila si potenciál, ktorý v sebe tento mediálny prostriedok skrýva a po tom, čo sa komerčná televízia, v ktorej účinkovala,

rozhodla zaradiť do programu nevhodný film, odišla z nej a vybudovala vlastné televízne štúdio. Jej televízna stanica EWTN začala vysielať v roku 1981 - najskôr 4 hodiny denne a od roku 1987 už 24 hodín denne.

Byť svätými

Matka Angelica od začiatku dbala o to, aby bol program v súlade s učením cirkvi. Nepozývala do štúdia kontroverzných hostí, no nevyhýbala sa ani ťažkým témam. Oblúbené boli jej naživo vysielané talk-show, v ktorých s múdrosťou, láskou, no v neposlednom rade i humorom viedla rozhovory s televíznymi divákmi a pozvanými hosťami. „Nikdy sa na svoje vystúpenia nepripravovala, iba sa so štábom pomodlila a išla pred kamery s dôverou, že Boh jej vnukne tie správne slová,“ prezradil o nej jeden z technikov.

„Matka Angelica bola úspešná tam, kde biskupi zlyhali,“ skonštatoval arcibiskup Charles J. Chaput. A naozaj, v roku 1992 sa jej podarilo založiť aj krátkovlnné rádio WEWN. „Keď sa pýtame, aké plány má s nami Boh,“ hovorievala, „existuje na to iba jedna odpoveď: Boh chce, aby sme sa stali svätými. A dá nám na to všet-

ko, čo potrebujeme.“

V roku 1993 začali Matku Angelicu prenasledovať zdravotné problémy - problémy s nohami, astma, cukrovka... Chodila už len s barlamí, ale aj z tohto stavu bola v roku 1998 zázračne uzdravená. „Položila“ ju až mŕtvica o tri roky neskôr. Po nej zostala Matka Angelica čiastočne ochrnutá a odkázaná na invalidný vozík. Mala aj problémy s rečou. Tým sa skončilo obdobie jej aktívnej práce v televízii a začalo sa pätnásť rokov modlitieb a obetí za duše.

Sestra Angelica zomrela na veľkonočnú nedeľu 27. marca 2016 v Hanceville. Mala 92 rokov. Jej dielo však pretrvalo. EWTN dnes vysiela do približne jedného milióna domácností v 145 krajinách sveta.

Pripravila: Petra Humajová

Životopisné údaje:

Milujte se! - č. 55, www.svetkrestanstva.postoj.sk, www.zasvatenyzivot.sk

Foto: www.cs.wikipedia.org,
www.matka-angelika.pl

Ahojte, kamaráti!

Aj vám sa občas stane, že ste smutní? Alebo že stretnete niekoho so zamračenou tvárou? Niekedy sa nám nedarí a veci nejdú tak, ako by sme chceli. No vždy sa nájde aj dôvod na RADOSŤ.

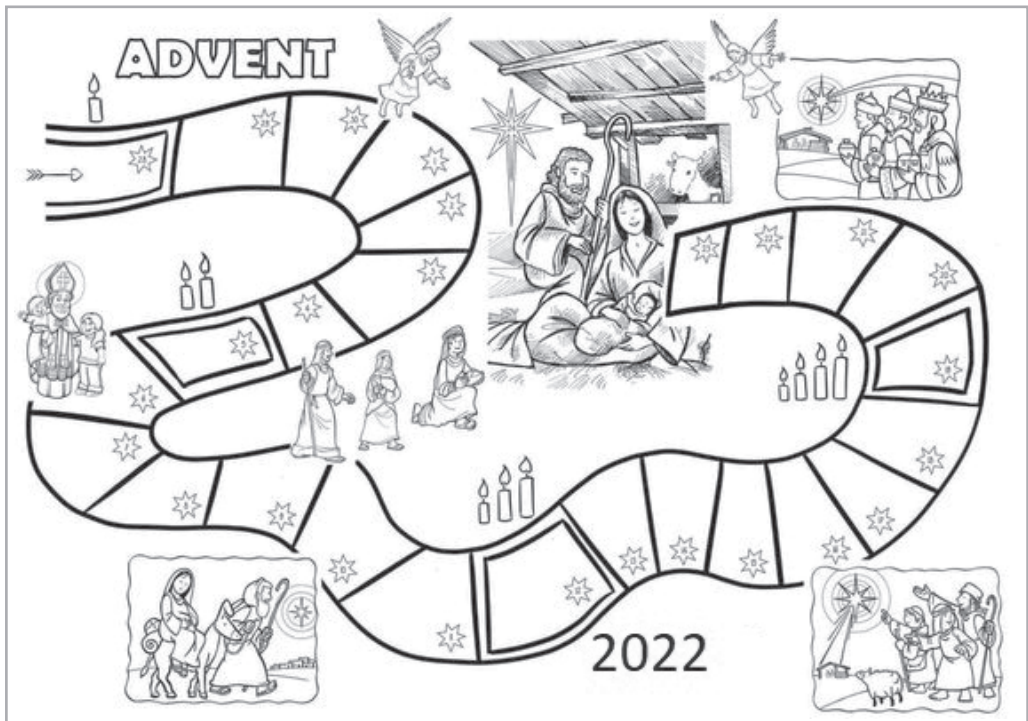
Náš dobrý Nebeský Otec je šťastný, keď aj my sme šťastní, lebo nás veľmi miluje. A keď budeme smutní, spomeňme si, že aj náš Nebeský Otec je smutný.

Skutočná radosť vychádza z lásky, dôvery a poznania, že aj keď sa nám stane niečo nepríjemné, náš dobrý Nebeský Otec vie o všetkom a postará sa o nás aj o všetko, čo nás trápi, keď mu to v modlitbe odovzdáme.

Teraz nás čaká krásne obdobie očakávania a radosti z narodenia nášho Pána Ježiša. Nedajme si túto radosť ničím a nikým vziať!

Prajem vám štedrého Mikuláša a požehnané, radosťou a láskou naplnené sviatky!

Vaša Evka

- 6.12. Sviatok sv. Mikuláša
- 8.12. Nepoškvrnené počatie Panny Márie
- 24.12. Štedrý deň
- 25.12. Narodenie Pána
- 26.12. Druhý sviatok vianočný
- 30.12. Sviatok sv. rodiny
- 31.12. Silvester

Rubriku
pre deti
pripravila
Eva
Trepáčová

K R Í Ž O V K A

Tajnička krížovky ukrýva dokončenie výroku pápeža Františka: „Vianoce sú oslavou neslýchaných vecí Božích, alebo lepšie povedané, oslavou neslýchaného Boha, ktorý prevracia našu logiku a naše očakávania. Mat' Vianoce teda znamená prijať' (dokončenie v tajničke).“

Pomôcky: enak, Hulk, toka, Hišem, Lasen, am,	Žriedla vody alebo informácií	Okvetné lístky	Škrabaním odstránil, zoškrabal	Malá Diana	makro, Egadi, INR	Kapustovitá zelenina s kučeravými listami	Príbytok pre chov včiel	Polomer (značka)	Ostrov v Taliansku	Národná kriminálna agentúra	Miera krvnej zraňanlivosti	Ja, centrum osobnosti
Ovocie, zárodok					Vykurovacia sústava Čas (fyz. značka)							
Kto niečo ruší								Zločinecká banda Drví v mlyne, rozomieľa				
Aplikácia hovorovo					Liter (značka) A-ha, jáj citoslovce		Predpona pre veľké Baží, dychtí (za niečím)					
Určená na meranie, meračská						Nuž, takže Zmierňuj intenzitu					Komiksová postava s obrovskou silou	Želal, vinšoval
Chutný v indonézskej jazyku					Privíha, mojká sa					Hewlett-Packard (zn.) Bože po taliansky		
3. časť tajničky					Klamstvá Patriáci ujovi				Hudobná stupnica Látkové prístrešie			
Značka energie		Spojka Vytvorila ohradu		Utvorili miesením Stupňuje sa (konflikt)								
	Mazľavá kvapalina Urovnal, napravil					Darovaná vec	Celkom sa zmocnil, omotal	Dám. klobúk bez krempy Vyznamenanie, šp. cena				
Rieka na východnom Slovensku			Biblické mesto neresti Raj							Kráča, pohybuje sa pešo	Rímska číslica 50 Veľká skriňa	
2. časť tajničky												Cirkevný historik, kňaz a profesor
Poučenie, odporúčanie, návod na konanie					Usporiadanie v línii Mužské meno 8. 3.				Dížoba Stretnutie, schôdzka na urč. mieste			
Ženské meno 22. 12.						1. časť tajničky						
Navíjal, ovíjal, privíjal						Označenie medzinár. prepravy, kamióny				České mesto		
EČV okresu llava			Osobné zámeno Síra (chem. značka)			Kyselina alfa-lipoová (alpha lipoic acid)				Rénium (chem. značka)		
Mestečko v Taliansku						Riedko osídlená horská osada				Označenie dopoludnia v angličtine		

Tajnička osemsmierky z minulého čísla znie: „mu chceš patriť.“

Prípravila Mária Suríková

Farská kronika

od 24. októbra do 27. novembra 2022

Do farského spoločenstva sme
sviatosťou krstu prijali:

Dominik Majdan
Tomáš Hudák
Linda Gabalová
Vivien Kotlárová
Lilien Krčmárová
Alena Brezániová
Sandra Baloghová
Nicol Kotlárová
Stanislav Kotlár
Michal Michalec

S kresťanskou nádejou na stretnutie vo
večnosti sme sa rozlúčili so zosnulými:

Emília Rybanská, 80 r.
Anna Mokóová, 79 r.
Emília Jakubíková, 70 r.
Emília Vaňová, 87 r.
Alena Müllerová, 58 r.
Oľga Makáňová, 82 r.
Mária Tonhajzerová, 90 r.
Emília Obžerová, 77 r.
Helena Pišová, 99 r.
Marta Bátorová, 79 r.
Kvetoslav Rybár, 81 r.
Helena Seková, 84 r.
Juraj Choleva, 88 r.
Anna Valíková, 77 r.
Pavol Hlocký, 38 r.
Ľubomír Greguš, 73 r.

Zázrak Adventu

Narodil sa uprostred tmy sveta
Aby sa Zjavil vo Svetle
nášho života

Veronika Hoffmannová

BARTOLOMEJ

ČASOPIS PRIEVIDZSKEJ FARNOSTI

Vychádza s cirkevným schválením BÚ
v Banskej Bystrici č. 1127/98
Evidenčné číslo periodickej tlače:
EV 5759/19

Názov: Bartolomej
Periodicita: mesačná
Vydavateľ: Rímskokatolícka cirkev,
Farnosť Prievidza-mesto, Mariánska 4,
971 01 Prievidza, IČO: 31938671
Cena výtlačku: 0,50 €
ISSN: 2644-4658

Zodpovedný redaktor: Alojz Vlčko
tel.: 0902 202 898
e-mail: alozj.vlcko@gmail.com
Vedúca vydania: Petra Humajová
Grafika: Beáta Voskárová
Redaktori: Jozef Repko, Pavol Škovrá-
nek, Jozef Durkot, Elena Cagaňová,
Anna Gálová, Štefan Kollár, Zuzana
Liptáková, Mária Melicherčíková,
Mário Orság, Mária Pytlová,
Eva Trepáčová, Miroslav Turanský

Kontakt:
tel.: 046/542 28 01, web: www.farapd.sk
e-mail: bartolomej@farapd.sk
adresa: Redakcia Bartolomej
Mariánska 4, 971 01 Prievidza

Foto:
str. 1, 34, 36 - Silvia Kobelová
str. 2, 23 - Štefan Kollár
str. 6 - Alojz Vlčko
str. 3 - Mária Melicherčíková

Tlač: Patria I., spol. s r. o.
Upozornenie:
Redakcia si vyhradzuje právo výberu
a úpravy príspevkov. Rukopisy nevraciamе.

Kokosovo-medové ježe

Suroviny:

4 vajcia, 15 dkg práškového cukru, 10 dkg kryštálového cukru (do snehu), 1 polievkovú lyžicu oleja, 3 polievkové lyžice medu, 2 dcl mlieka, 40 dkg polohrubej múky, ¼ balíčka prášku do pečiva
Poleva: 30 dkg kryštálového cukru, 11 polievkových lyžíc vody, 25 dkg Hery, 2 dkg kakaa, ½ dcl (alebo podľa chuti) rumu

Postup:

3 žĺtky, 1 celé vajce a cukor vymiešame, po troške pridávame tekutý med, mlieko, olej, múku zmiešanú s práškom do pečiva a zľahka vmiešame tuhý sneh vyšľahaný z bielkov a kryštálového cukru. Cesto rozotrieme na plech vyložený masným papierom a upečieme. Vychladnutý múčnik rovnomerne pokrájame na menšie kúsky, máčame do čokoládovej polevy a obalujeme v kokosovej múčke.

Poleva: Vodu s cukrom uvaríme na sirup, na chvíľu odložíme, postupne pridávame pokrýjanú Heru, kakao, rum a dobre premiešame.

Dvojfarebné rezy

Suroviny:

40 dkg hladkej múky, 30 dkg práškového cukru, 1 prášok do pečiva, 1 vanilkový cukor, 1 čajovú lyžičku sódy bikarbóny, 2 polievkové lyžice kakaa, 1 dcl oleja, 2 vajcia, ½ l mlieka

Postup:

Múku, cukor, prášok do pečiva, sódu bikarbónu a kakao preosejeme do vandlíka, pridáme vanilkový cukor, vajcia, olej a za stáleho miešania prilejeme mlieko, dobre dohľadka metličkou vymiešame, vylejeme na pripravený vymastený, vysypaný veľký plech (ako na roládu), pečieme pri 180 °C asi 15 minút. Vychladnutý plát potrieme džemom a natrieme šľahačkou: 4 dcl pochúťkovej smotany (16 %) rozšľaháme s 2 polievkovými lyžicami práškového cukru a 1 vanilkovým cukrom. Zvlášť vyšľaháme podľa návodu 2 práškové šľahačky, spojíme s pochúťkovou smotanou, opatrne premiešame, rozotrieme na pripravený plát s džemom, necháme do druhého dňa v chladničke, potom pokrájame. Vrch ľubovoľne prizdobíme ovocím, čokoládou...

Kokosová pochúťka - rýchla

Suroviny:

20 dkg kokosovej múčky, 15 dkg práškového cukru, 2 vajcia

Postup:

Všetko spolu zmiešame, mokrou lyžicou ukladáme alebo pomocou plnej formičky (tiež mokrej) vyklápame na plech vyložený papierom. Pečieme na 170 °C doružova. Vychladnuté prizdobíme čokoládovou polevou.

Pripravila: Filomena Petrášová
Foto: Martina Humajová

Vianoce

Ku koncu Adventu ticho nás volá,
pozrite na nebo - znamenie zhora.

Jasné svetlo na nás svieti,
radosť z Vianoc neodoprie ti!

Vianoce sú opäť, zas,
každým rokom zmenia nás.

Zakúsime dotyk Lásky,
ktorý zmyje naše vrásky.

Malý Ježiš v jaslách leží,
každý k Nemu rýchlo beží.

Mária i Jozef pri Ňom stoja,
mnohí ľudia proti Mesiášovi zbroja.

Betlehem je domom chleba,
priniesol nám čo len treba.

Ježiš prišiel spasit' ľudí,
nový život, ten v nás zbudí.

Traja mudrci za Kráľom idú,
všetci sa pri Spasiteľovi zídu.

Dary - zlato, kadidlo a myrhu mu prinesú,
vzácnu radosť pred Pánom vynesú.

Mária počala zo Svätého Ducha,
jej i naše srdce Boží Syn rozbúcha.

Nechýba jej žiadna vloha,
Mária je Matkou Boha.

Ježiš nás k sebe pozýva,
hlas anjela sa z neba ozýva.

Glória in Excelsis Deo!
Radujme sa všetci z Neho.

Pavol Škovránek, kaplán

